

Звіт
про роботу народного депутата України Марії Іовової
протягом III сесії Верховної Ради IX скликання
Фракція ПП «Європейська солідарність»
(04 лютого – 17 липня 2020 р.)

Третя сесія видалася специфічною: робота в умовах карантину, рекордна кількість позачергових засідань ради та ухвалення нею ганебних законів. З лютого до середини березня -- звичний ритм роботи, далі, з початком карантину, активне політичне життя в країні загальмувалося, але під кінець сесії знову вирувало. Ми стали жити в реаліях двох війн: на сході України - з російським агресором, всесвітні країни – з коронавірусом. У першій у зведеннях Міністерства оборони рахували скільки за добу було ворожих обстрілів, скільки наших бійців поранено, скільки загинуло. У другій – зведення, які подавало Міністерство охорони здоров'я: скільки протестовано на COVID-19, захворіло, видужало, загинуло...Цифри невпинно зростали.

У зв'язку із карантинном було змінено розпорядок, а згодом і формат роботи парламенту. Відмінено відрядження, обмежено доступ до приміщень ВРУ, змінено черговість пленарних і комітетських тижнів. Парламентарі перейшли в основному на режим роботи в комітетах та комісіях, активізували роботу онлайн. Відрадно, що досить швидко, прилаштувавшись до нових умов праці, мені та моїм колегам й колежанкам із фракції «Європейська солідарність» вдалося налагодити повноцінну депутатську роботу. На мою думку, хоча карантин й змусив уникати прямих контактів між людьми, рівень роботи ні в комітетах, ні у фракції, ні на законодавчій ниві ЄС не знизилася. Якщо бути чесною, перелаштовуватися було нелегко. Та карантин не завадив нам продовжувати активно спілкуватися з людьми, акумулювати й аналізувати їхні думки та настрої, адекватно реагувати на виклики суспільства, організувати підтримку медиків та найменш захищених верств населення.

Адаптивний карантин в Києві приніс певні послаблення, народні депутати повернулися до зали засідань, у приміщення для роботи Комітетів, однак карантину поки не видно кінця, в той час, як третя сесія завершила свою роботу під крики «Ганьба» мітингувальників з вулиці. Канікул особисто собі не намічаю: в планах відвідати Луганщину, яка якраз у 20-х числах святкуватиме шосту річницю визволення від російської окупації, 23 липня зберемося на жіночий форум. Кілька зустрічей з виборцями намічено й на Закарпатті. Крім того, попереду – чергові позачергові засідання.

Законотворчість

Як свідчить інформація на сайті Верховної Ради, протягом третьої сесії у співавторстві мною було подано 24 законопроекти та проекти постанов. На жаль, знову доводиться говорити про «особливе» ставлення керівництва ВР та «зеленої» більшості до законодавчих ініціатив, поправок та зауважень до проектів законів опозиції. Красномовний приклад – проекти законів №№3258, 3376, 3466, 3533 щодо фінансового забезпечення заходів із виникнення, поширення та подолання коронавірусної хвороби, соціального захисту медиків, у тому числі й стосовно обов'язкового державного страхування на випадок зараження або смерті від COVID-19, ініціатором яких виступила фракція «ЄС». Вперше сесія, на яку виносилися ці питання, відбулася на вимогу опозиції (нами було зібрано 157 підписів і лише 4 з них від «Слуг народу»). У результаті в залі були ухвалені закони, які в дійсності не здатні реально захистити тих, хто щодня рятує життя українців.

Серед поданих відзначила б Постанову про Звернення Верховної Ради України до парламентів іноземних держав та парламентських асамблей міжнародних організацій щодо засудження триваючої збройної агресії Російської Федерації проти України, незаконної анексії Автономної Республіки Крим і міста Севастополь та окупації окремих районів Донецької і Луганської областей, політичних репресій проти громадян України та звільнення політичних в'язнів - громадян України, яке за нашою з І.Герасценко ініціативою напрацьовувалося в Комітеті з питань зовнішніх зв'язків, було проголосовано в залі, незважаючи на численні невинуваті зволікання.

Разом з депутатками МФО «Рівні можливості» у червні зареєстрували проект закону "Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення рівних можливостей матері та батька на догляд за дитиною" №3695, який розширює можливості українських чоловіків у частині поєднання професійної діяльності з сімейними обов'язками та вихованням дітей, а також пропонує ввести новий вид відпустки для чоловіків - відпустка при народженні дитини. Мріяли про такий закон вже давно, він включений до планів діяльності МФО. Сподіваємося на підтримку великої кількості депутатів.

Працювала в низці робочих груп з підготовки проектів майбутніх законів. Зокрема, Комітету ВРУ з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів з напрацювання законопроекту про статус і соціальний захист мирних (цивільних) громадян та дітей, які постраждали внаслідок бойових дій чи збройних конфліктів. Долучилася також до робочої групи з розробки законопроекту щодо допоміжних репродуктивних технологій.

Подала понад 50 правок до другого читання кількох законопроектів.

Голосувала в залі за законопроекти, які, на підставі ретельного аналізу фахівцями та вивчення громадської думки, разом з однопартійцями вважаємо дійсно нагальними й корисними для України та українців.

Протягом сесії виступала 12 разів.

Робота в комітеті

У третій сесії робота Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва, в якому працюю, дещо пожвавилася, однак все ще, на мій погляд, є недостатньо активною, позбавленою конкретики, бездієвою. Із запізненням реагуємо на події, невчасно даємо їм оцінку, не використовуємо усіх можливих важелів для роз'яснення і відстоювання позицій та інтересів України.

На засіданнях Комітету обговорювалися й ухвалювалися рішення щодо підтримки законопроектів про ратифікацію міжнародних договорів та угод стосовно правової допомоги у кримінальних, цивільних, комерційних справах та екстрадиції, тощо.

Безперечно, позитивом стало одностайне ухвалення членами Комітету «Звернення до національних парламентів іноземних держав, міжнародних організацій та їхніх парламентських асамблей щодо спроб Російської Федерації домогтися послаблення або скасування міжнародних санкцій, запроваджених у відповідь на збройну агресію Російської Федерації проти України, під приводом боротьби з пандемією COVID-19». У той же час, обговорення та прийняття важливого й актуального проекту Заяви Комітету щодо неприпустимості викривлення і спотворення історії Другої світової війни та одноосібного привласнення здобутків (з пропозиціями МЗС України) Комітет «провалив», члени монобільшості утрималися, заяви не було прийнято!

Провела засідання Підкомітету з питань законодавчого забезпечення реалізації закріпленого в Конституції України стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства ЄС і НАТО, який очолюю в Комітеті. Заслухали інформацію та обмінялись думками щодо нових завдань, які ставить перед собою Україна на 2020 рік з реформування сектору безпеки і оборони та наближення держави до норм і стандартів НАТО. Надзвичайно важливо було почути про стан реалізації проектів, спрямованих на посилення сектору безпеки та оборони, які реалізуються за підтримки наших міжнародних партнерів. Також було обговорено необхідність ухвалення законопроектів у сфері безпеки та оборони, посилення парламентського контролю над виконанням РНП. Запропонувала для цього створити робочу групу. Наразі вже формується її склад.

Групи з міжпарламентських зв'язків сприяють контактам між парламентарями різних країн, забезпечують обмін думками. Недооцінювати їхнє значення є суттєвою помилкою нинішньої влади. Наша фракція вже констатувала, що, на жаль, Україна відійшла від основного принципу дипломатії часів Порошенка – ні слова про Україну без України. У цьому скликанні ВРУ процес створення парламентських груп дружби не виправдано затягнувся. Більшість з них сформувалася тільки у листопаді-грудні, включаючи такі важливі країни, як Німеччина, Туреччина, Нідерланди та Велика Британія. А деякі важливі країни, такі як Румунія чи Індія, взагалі отримали затверджений склад лише у березні нинішнього року. Тривав процес ще й наприкінці червня.

З тих груп з міжпарламентських зв'язків, до складу яких входжую, одразу після утворення активно розгорнула роботу група міжпарламентських зв'язків зі Сполученим Королівством Великої Британії та Північної Ірландії, члени якої умовно поділені на чотири напрямки для зручності роботи і комунікації. Я займаюся питаннями безпеки й оборони. У рамках діяльності цієї підгрупи вже відбулося кілька онлайн-зустрічей з представниками Посольства Великої Британії в Україні пані Флорою Блоуер, другим секретарем Посольства з питань стратегічних комунікацій, пані Кетрін Вудс з відділу оборони, паном Метт Сінклером, радником з питань комунікацій, паном Олівером Фейрлемба, першим секретарем з питань політики безпеки і оборони Політичного відділу Посольства з тем "Disinformation and Strategic Communication", "Conflict and Humanitarian", а також дискусія "Українсько-британський міжпарламентський діалог: зовнішньополітичний вимір", що стала нагодою не лише обговорити двосторонні відносини України та Сполученого Королівства, а й познайомитись з британськими колегами-парламентарями.

Канада перебуває на передовій міжнародної підтримки українських демократичних, економічних й оборонних реформ, суверенітету та територіальної цілісності України, тому з натхненням та задоволенням члени української групи з міжпарламентських зв'язків з Канадою (мене обрано заступником голови цієї групи) зустріли повідомлення про те, що члени обох палат федерального парламенту Канади утворили групу дружби з Україною, до якої увійшли понад сто законодавців. Вона є однією з найбільших та найактивніших у канадських законотворців. В українській групі – 144 парламентаря. Завданнями нашої співпраці є подальший розвиток політичних, економічних, культурних стосунків між двома державами. Налагоджуємо зв'язки.

Плідними вважаю зустрічі й переговори, що відбувалися ще в лютому в Брюсселі, на політичній асамблеї ЄНП, куди я й однопартійці отримали запрошення від президента партії Дональда Туска. Виступила на цьому заході щодо ситуації в Україні. Нагадала нашим друзям, що «Європейська Солідарність» продовжує відстоювати і боротись за інтеграцію України в НАТО і ЄС. Під час Мюнхенської конференції з питань безпеки 2020, учасницею якої була, обмінювалася думками, зокрема з Петером Гульквістом, міністром оборони Швеції, із легендарними Френсісом Фукуямою, а також з довіреним помічником Кондолізи Райз та Гілларі Клінтон, відомим американським журналістом та публіцистом Джеремом Коеном.

9 липня ц.р. як заступниця члена Української частини Парламентського комітету Української частини ПКА взяла участь у неформальній онлайн-дискусії з депутатом Європарламенту Андрюсом Кубілюсом, під час якої були обговорені питання захисту прав людини на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя і тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей.

Теми щодо виконання Мінських домовленостей, економічної реінтеграції та розв'язання конфлікту, гуманітарної підтримки, а також питання Криму були винесені для обговорення на закриту онлайн-дискусію за участі іноземних експертів з Презентації дослідження Королівського інституту міжнародних відносин. Обмін думками й дискусія зі спікерами Дунканом Алланом, дослідником, (Королівський інститут міжнародних відносин); Жан-П'єром Фрьолі, головою робочої групи з питань України Федерального Міністерства закордонних справ Німеччини та Альоною Гетьманчук, директоркою Центру «Нова Європа», керівницею медійних та громадських проєктів дали змогу визначити спільні підходи до розв'язання цих питань, виявити розбіжності.

Мала значну кількість зустрічей та консультацій з Повноважними Послами зарубіжних країн в Україні, представниками міжнародних громадських організацій.

Діяльність у міжфракційних об'єднаннях депутатів

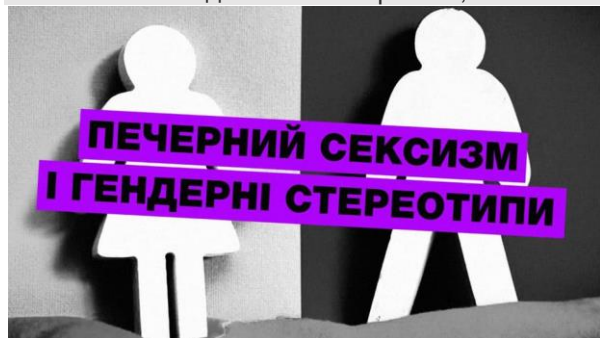
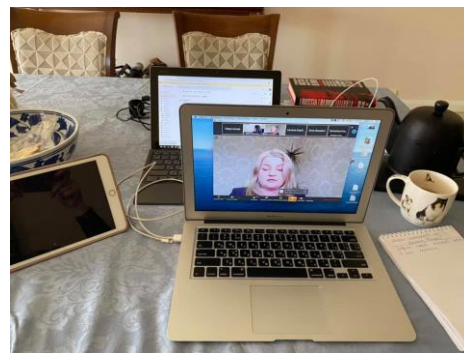
МОФ «Рівні можливості», де я обрана однією із співголів, була проведена нарада членів депутатського об'єднання, на якій проаналізовано гендерну політику в Україні на нинішньому етапі, на підставі чого визначено нові цілі та завдання МОФ, ухвалено план роботи на III-V сесії ВРУ IX скликання. Практично одразу почали реалізовувати свої плани. Зокрема, була сформована Громадська експертна рада з гендерних питань при МОФ «РМ», розпочато підготовку до жіночого онлайн-конгресу, проведення якого заплановано на 23 липня. Тож, карантинні заходи не загальмували нашу роботу.

Одним із головних напрямків стало просування, роз'яснення, агітація за підтримку Стамбульської конвенції, прискорити ратифікацію якої закликає парламент України Організація Об'єднаних Націй. Це питання набуло особливої актуальності у зв'язку зі спалахом пандемії коронавірусу. Україна, як і багато інших країн Європи, зіткнулася з безпрецедентними викликами та труднощами у забезпеченні належної профілактики та реагування на пандемію. На жаль, COVID-19, як і віруси Зіка та Ебола, має та матиме непропорційний (коротко- та довгостроковий) вплив на жінок та чоловіків. Зокрема, при проведенні карантинних заходів зросло навантаження на жінок у сфері неоплаченої домашньої праці та роботи по догляду, збільшилася кількість випадків домашнього насильства. Порушували й обговорювали ці проблеми, зокрема, на брифінгу «Стамбульська конвенція: чому її необхідно ратифікувати», в численних заявах і зверненнях до відповідних міністерств.

Взяла участь у дискусії під час багатопартійного форуму НДІ та УЖФ «Рівність у політиці». Разом з колегинями ділилися власним досвідом на політичному поприщі, говорили про необхідність партійної підтримки жінок під час виборів.

На стадії напрацювання в МОФ є кілька законопроєктів з питань забезпечення гендерної рівності, один з яких уже подано на розгляд депутатів.

МОФ «РМ» боролася й продовжує послідовно боротися з проявами знецінення професійних досягнень жінок у політиці, інших сферах суспільного життя, нав'язуванням стереотипів про меншовартість жінки, з проявами сексизму в українському суспільстві, ЗМІ, а також серед депутатів та урядовців, навіть на рівні нинішнього президента України. В цьому питанні ми не йдемо на компроміси, не зважаємо на партійні чи високі посади. Така ж позиція і у депутаток з

платформи "Безпека. Жінки. Мир", які засуджують сексизм у політиці в цілому. До випадків проявів сексизму привертати увагу громадськості, вели роз'яснювальну роботу, вимагали публічних вибачень та застосування відповідних заходів реагування. З цією метою на нашому YouTube-каналі #Безхайпу також говорили про витоки жіночої солідарності в Україні, про гендерні процеси в українському політикумі, про «печерний» сексизм, про форму і зміст політичної культури в команді Слуг народу.

У рамках діяльності платформи «Безпека. Жінки. Мир» «Європейської Солідарності» на початку III сесії було проведено низку зустрічей в Ужгороді та Мукачеві. Аудиторії різні – вчителі, вихователі, студенти, ветерани, військовослужбовці, пенсіонери, громадські та партійні активісти.

Разом з іншими колегами та колегинями з **МОФ «За гідне життя поліативних хворих»** опрацьовували проєкт наказу МОЗ «Про удосконалення надання поліативної допомоги», що був розміщений на сайті установи. Напрацювали зауваження, подали свої висновки.

Почути думку пересічного українця

Протягом III сесії на мою адресу надійшло 267 письмових звернень від окремих громадян та організацій. З них – колективних 21. Загалом звернулися 1035 осіб. Отримувала листи з різних куточків України. Як завжди, найактивнішими були кияни. Чимало кореспондентів зі столичної області, Харкова, Одеси, Сум, Івано-Франківська, Тернополя, Черкас. Отримувала звернення й з Дніпропетровської, Житомирської, Кіровоградської, Черкаської областей, з Полтави, Херсону, Хмельницького та ін.

У зверненнях громадян до депутата багато скарг на дії чи бездіяльність місцевих чиновників. І хоча не завжди чинне законодавство дозволяє народному депутату втручатися у процеси чи рішення, що вони приймаються на місцевому рівні, в обласних, міських, районних радах, в ОТГ, прагну привернути до таких проблем увагу КМУ, державних адміністрацій, профільних міністерств. Це стосується проблем екології, охорони здоров'я, незаконних забудов, стану доріг.

Дуже вдячна кореспондентам, які адресують мені листи зі своїми думками, міркуваннями, висловлюють свою позицію стосовно тих чи інших подій, які відбуваються в країні та мають резонанс у суспільстві, а також аналізують подані на розгляд ВРУ законопроекти, подають конкретні пропозиції щодо змін та доповнень до окремих статей у них, аргументують необхідність прийняття чи відкликання документу. Це – неоціненний матеріал для депутатської законотворчої діяльності. Можу погоджуватися чи не погоджуватися з певними міркуваннями, але неодмінно беру до уваги, при голосуванні враховую думки громадян. Задоволена тим, що в нинішній депутатській пошті саме такої кореспонденції побільшало.

За результатами розгляду листів громадян за період лютий – липень поточного року мною разом з колегами було підготовлено та направлено близько 50 депутатських звернень та 31 депутатський запит.

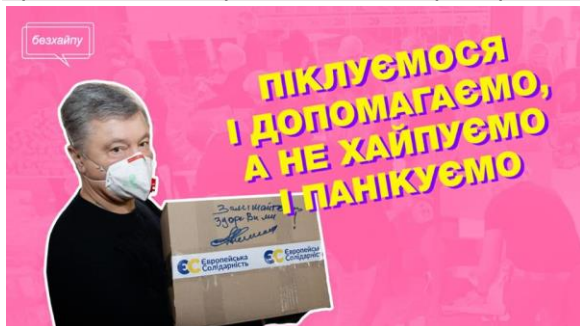
Ніщо не може замінити живий контакт з людьми. Карантин, звичайно, вніс певні корективи у мої плани зустрічей та прийомів громадян, але не завадив разом з однопартійками Іриною Геращенко, Ніною Южаніною, Іриною Фріз, Іванною Климпуш-Цинцадзе здійснити розлогу програму, в якій на першому плані було спілкування з пересічними українцями: підприємцями, педагогами, медиками, пенсіонерами, мамами й дітьми, студентами... Прагнули почути думку людей стосовно ситуації в країні, щодо ухвалюваних Верховною Радою законів, кадрових змін, ближче познайомитися з проблемами на місцях, аби об'єктивно оцінити стан справ у місцевих громадах, з'ясувати чим конкретно можемо у разі потреби

допомогти, адже наша фракція ПП «Європейська Солідарність» своєю діяльністю планує спираючись саае на думку українських громадян, зважаючи на їхні потреби.

З початку введення карантину доставляли в лікарні захисні костюми, маски, що вони були закуплені коштом Фонду Петра Порошенка, організували ремонт апаратів ШВЛ, розвозили продуктові набори найбільш вразливим категоріям мешканців у рамках спільного проєкту ГО «Справа громад» та Фонду Порошенка. Загалом за сесійних півроку з такою метою відвідала Чернігів, Мукачеве, Ужгород, Черкаси, Лозову, Северодонецьк, Рівне, Слов'янськ, Бахмут, Золоте, Попасне, Новозванівку, Троїцьке, Житомир, Запоріжжя, Бердянськ, Приморськ, Мелітополь, Чигирин, Жашків, Дніпро. До речі, саме на цей період припав наш з І.Геращенко 89-й за роки російської агресії візит на Донбас.

Чим і як в дійсності живуть українці, які мають проблеми, чого потребують, які питання ставлять до влади – все це знаю не зі ЗМІ, а завдяки зустрічам з людьми, яких за останні півроку провела понад 120.

Враховуючи обмежувальні карантинні заходи, разом з колегинями І.Геращенко, І.Климпуш-Цинцадзе, І.Фріз зуміли урізноманітнити можливості нашого спілкування з пересічними громадянами, організувавши свій YouTube-канал #Безхату. Вносили на обговорення найбільючіші питання, найактуальніші теми. Говорили з нашими

підписниками: про "вчасний" закон про референдум, про народовладдя в Україні, про правовий процедурний нігілізм і політичні Зерепресії у виконанні кремлівських агентів у владі, про українську мову і бойові успіхі 93-ї бригади, про Зедискримінацію українських жінок та Зесморід на міжнародній арені, про мітинг на підтримку Петра Порошенка ... Або просто традиційно підбивали підсумки тижня.

Поза регламентом

Продовжувала працювати в наглядовій раді «Охматдиту». Брала участь у кількох нарадах у МОЗ з питань завершення будівництва, забезпечення необхідними ліками. Направили разом з колегами звернення до Міністерства стосовно неналежного фінансування лікарні у зв'язку із закінченням реагентів для обстеження донорів крові на гемотрансмісивні інфекції, що ставило під загрозу життя та здоров'я малюків, та необхідністю введення Трьохмодальної системи AnyScan. Якщо перше питання мало вирішення, то для другого необхідне внесення змін до Державного бюджету на цей рік, адже кошти не передбачені. Порували також питання активізації роботи із запровадження трансплантації від неродинного донора в Україні. Що ж до нового корпусу дитячої клініки, то дуже шкодую, що його відкриття, заплановане на 1 червня, довелося відкласти через пандемію коронавірусу.

Підтримувала зв'язки й здійснювала допомогу воїнам 131ОПБр, 59ОМПБр, 30ОМБр, 25ОПДБр. Разом з І.Герасценко, І.Климуш-Цинцадзе, І.Фріз відвідали місце дислокації (військове містечко) 128 гірсько-штурмової бригади, ознайомилися з умовами проживання. Передали книжки для бібліотеки. Прагнули матеріально підтримати військовиків, сім'ї загиблих воїнів.

Продовжую співпрацювати з кількома Благодійними фондами та Благодійними ГО, беручи участь у численних акціях зі збору коштів. Прагну долучити до цієї благородної справи якнайбільше людей, які мені близькі, з якими спілкуюся, і горджуся тим, що завдяки цьому були зібрані значні суми коштів та здійснена відчутна допомога для створення Національного Центру психічного здоров'я ветеранів зі спеціалізацією на лікуванні розладів, пов'язаних з бойовим стресом та наслідком черепно-мозкових травм, а також для придбання будівельних матеріалів для підрозділу Державної прикордонної служби в м. Щастя.

Поки наша нинішня влада розгублено, кволо й непрофесійно реагувала на розповсюдження коронавірусної інфекції в Україні, однопартійцями ЄС, активістами ГО «Справа громад» була створена платформа «Солідарність - добро об'єднує», яка запросила приєднатися усіх небайдужих до добрих справ, до допомоги людям, що потребують її у важкі часи. Наш сайт об'єднав тих, хто чекає допомоги під час карантину, та волонтерів, які готові її надати. Кожен народний депутат від фракції ЄС передав кошти від «депутатських повноважень» у сумі 35 тис. гривень до фонду боротьби з коронавірусом. Загалом же було зібрано 4 162 693 грн., на які закуплено й відправлено в регіони 24 500 продуктивних наборів. Майже щосуботи протягом кількох перших місяців карантину ми збиралися у відкритому офісі нашої партії, пакували набори, відправляли у різні кінці країни. Неодноразово я виступала у ролі фасувальниці, експедиторки, кур'єрки та водійки з доставки допомоги. Тепло на серці від того, що змогли підтримати людей у скрутну хвилину.

Для «Європейської Солідарності» з початку пандемії захист медиків став головним пріоритетом. Фонд Петра Порошенка, наша команда передали лікарням 130 тисяч необхідних захисних костюмів, а також захисні маски.

Новим, додатковим викликом для України виявилось масштабне стихійне лихо, яке охопило 8 областей – у результаті повені постраждало понад 250 населених пунктів, підтоплено 7,5 тисяч будинків, зруйновано дороги, мости. Влада ж черговий раз продемонструвала недбальство, запізнілу реакцію. Фракція «Європейська Солідарність» виступила з вимогою до уряду негайно провести позачергове засідання та виділити з резервного фонду бюджету кошти для боротьби із повінню та подолання наслідків стихійного лиха у західних областях України. Наша фракція перерахувала одноденну зарплату на ліквідацію стихійного лиха на Івано-Франківщині.

З боєм та сумом за останні півроку доводилось констатувати, що в Україні розпочався наступ на демократію: переслідування проукраїнських активістів, політично вмотивовані кримінальні справи проти лідерів опозиції. А ще - з'валтування в Кагарлику, бандитські розбірки в Броварах і Одесі – чисельні пазли однієї жадливої картини. Моя позиція щодо цього, як і моїх однопартійців, - однозначна. Петро Порошенко на одному з мітингів назвав нашу фракцію «парламентським спецназом Європейської солідарності». Брала участь у акціях під гаслом «Ні політичним репресіям», що вони проходили під ДБР та Шевченківським райсудом й збирали тисячі прихильників на підримку П'ятого Президента України.

Судилище над Марусею Звіробій, справжнісінька юридична вакханалія по справі Шеремета, в убивстві якого бездоказово звинувачують Андрія Антоненка, Юлію Кузьменко, Яну Дугарь, стосовно яких чиниться тотальне беззаконня. Звинувачення Тетяни Чорновол, Сергія Стерненка. Ми підтримували патріотів морально під час судових засідань, завжди готові були взяти їх на поруки. Один з друзів написав у відгуках на мій пост із зали суду: війна за правосуддя – триваюча робота. Поділяю його думку. Останнім часом я й колеги у суди ходили, як на службу. А феміда нас не чула. Чи не хотіла чути. Затуляла міцно очі й вуха. А шальці вагів правосуддя, мабуть, ховала десь за спиною. Однак, ми – невтомні. Я серед тих, хто відкрито виступає проти свавілля влади, проти скочування України до часів Януковича.

